తాను చేయదలచిన నేరం మరొకరు చేస్తే, ఆ నేరస్థుని తానే శిక్షించవలసివస్తే, నిజమైన శిక్షార్హుడు ఎవరవుతారు? ఆ శిక్ష ఎలా వుంటుంది? ఆ నేరం మనసులోని మధురమైన కోరిక అయితే!!

పి. ఎస్. నారాయణ

రామ్మూర్తి రైలు దిగాడు — రాత్రి పదకొండు గంటలప్పుడు, అడవులమధ్య బిక్కుబిక్కుమంటూ, 'గీ' మంటున్న కీచురాళ్ళ నడుమ ఒంటరిగా భయంతో, ముడుచుకు కూర్చున్నట్లున్న రేకులషెడ్డులాంటి — రామాపురం రైలుస్టేషన్‌లో!

అక్కడకు మూడుమైళ్ళ దూరంలో — కటిక చీకటిని కప్పుకున్న చిట్టడవిమధ్య — తను వెళ్ళవలసిన బంగళా ఉన్నది!

అందులో శశిరేఖ ఉన్నది!

ఆమె ఒంటరిగా — సాధువులాంటి గోపన్న కాపలా ఉండగా, ధైర్యంగా తెచ్చిపెట్టుకున్న ధైర్యంతో ఆ రాత్రి — మొదటిరాత్రి గడుపుతున్నది.

ఇప్పుడే స్టేషన్‌కు ఫర్లాంగు దూరం నడిచి, బండి బాటమీద చీకట్లోకి చొచ్చుకుపోతున్నట్లుగా అడుగులు వేస్తున్నాడు రామ్మూర్తి!

లెఫ్ట్ . . . రైట్ . . . లెఫ్ట్ . .

మిలిటరీ నడక — పాత అనుభూతి!

శశిరేఖను — ఈ అడవికి రాణిని — తీసుకొని, తిరిగి ముప్పయిమైళ్ళ ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువాళ్ల జీపులో మూప్పావుగంటలో వెళ్ళిపోవాలి.

నక్క ఒళ్ళు గగుర్పొడిచేలా కూసింది దగ్గరలో!

చేయి అనుకోకుండా జేబులోకి వెళ్లింది. అక్కర్లేదన్నా వినకుండా రాజశేఖరం ఇచ్చిన పిస్టల్‌ను తగిలింది!

రామ్మూర్తి చకచకా అడుగులు వేస్తున్నాడు.

లెఫ్ట్ . . . రైట్ . . . లెఫ్ట్ . . .

మిలిటరీ నడక — అయిదేళ్ల అనుభవం!

గాలి ఈదురోమంటూంది. ఎండిన ఆకులమీద కుందేళ్ళు పరుగెడుతున్న చప్పుడు. అప్పుడప్పుడూ పేరు తెలియని పక్షుల — హృదయం కలుక్కుమనేలా, వెన్ను గగుర్పొడిచేలా — ఏవేవో కదలికలు . . .

రామ్మూర్తి — భయాన్ని, చీకటిని జయించినట్లుగా — శశిరేఖమీద ఆలోచనలు మరులు గొలుపుతుండగా వడివడిగా అడుగులు వేస్తున్నాడు.

శశిరేఖ!

'ఓ అడవి రాణీ! . . . శశిరేఖా!' అనుకున్నాడు.

ఆమె ముఖం — ఆమె అందం — ఆ అందాలరాణి శశిరేఖ ముఖం గుర్తుకువచ్చినప్పుడు రామ్మూర్తి కళ్ళు వింతగా మెరిశాయి. అడుగులు త్వరత్వరగా పడసాగాయి. చీకటినిగూడా లెక్కచెయ్యకుండా, వడివడిగా — చేతికందిన అవకాశం ఏదో జారిపోతున్నట్లుగా — పరిగెడుతున్నట్లుగా అడుగులు వేస్తున్నాడు.

తన ఊహాలలో ప్రతిగా గీసుకుంటున్న పిచ్చిపిచ్చి గీతలు ఈ క్షణంలో ఏదో రూపాన్ని సంతరించుకుంటున్నాయి.

అనుకోకుండా —

ఉదయాన తన 'కో—ఆఫీసర్' రాజశేఖరం అన్నాడు: "రామ్మూర్తీ! పదవోయ్ . . . ఈ రాత్రికి సిటీకి వెళదాం . . . చాలా రోజులయింది . . . స్టాక్‌గూడా లేదు! . . . నాలుగు పెగ్గులు బిగించి రెండు గాటిల్స్ తెచ్చుకుందాం!"

బ్రహ్మచారిగాడికి తన కభ్యంతర మేమిటి? — "యస్, భాయ్!" అన్నాడు మరే ఆలోచనా లేకుండా. కళ్లల్లో ఇంకా అప్పటివరకూ అక్కడ కూర్చొని వెళ్ళిన శశిరేఖ కదులుతున్నది మిగేలమంటూ

రాజశేఖరం అదృష్టవంతుడు!

కాకిముక్కుకు దొండపండే!

విద్యుల్లతలా మెరిసే శశిరేఖ నల్ల తుమ్మమొద్దులా ఉండే రాజశేఖరానికి భార్య ఏమిటి? అతగాడి ఉద్యోగమా, డబ్బా — అప్పరస శశిరేఖకు కావలిసింది?— ఆమె కాలిగోటి అందానికి కూడా సరిపోడు అన్ని వందలు సంపాదించే రాజశేఖరం!

ఆమె కళ్లల్లో వెలుగు, ఎక్కడ ఆ అడవిగాలికి కందుతాయో అన్నట్లుండే ఆ మెరిసే చెంపలు, కొనదేరి ఆమె అందాన్ని ద్విగుణీకృతంచేస్తున్న ఆ ముక్కు— 'ఓ శశిరేఖా! నీ ముందు అజంతా శిల్పం విలవ ఎంత?' మరోసారి అనుకున్నాడు.

ఎక్కడో పులి గాండ్రుమన్నది

రామ్మూర్తి చేయి బిగుసుకుపోయింది.

తిరిగి మరోసారి చేయి పిస్టల్‌ని కావిలించుకున్నది.

ఒక్క క్షణంవరకూ కదలకుండా నిలబడిపోయి, జేబులోని సిగిరెట్ తీసి, లైటర్ కొట్టి రెండు నిమిషాలు అటూ ఇటూ తప్పి, సిగిరెట్టు ముట్టించి గట్టిగా దమ్ము లాగాడు.

తిరిగి కాళ్ళు ఎండుటాకులను విరవసాగాయి.

లెఫ్ట్ . . రైట్ . . లెఫ్ట్. .

మిలిటరీ నడక — హొందాగా!

అతడిలోని ఒంటరితనాన్ని శశిరేఖ తుడిచివేసింది

మరోసారి గట్టిగా దమ్ము లాగాడు.

ఇంకా రెండుమైళ్ళు నడవాలి.

ఒక్కక్షణం వెనక్కి తిరిగిచూస్తే రామాపురం రైలుస్టేషన్ గుడ్డిదీపంగూడా కనబడటంలేదు.

రేడియం డయల్ గడియారం చూచుకున్నాడు. పదకొండూ ఇరవై!

ఇంకా కొన్ని నిమిషాల్లో పన్నెండు కాబోతూంది. . . అర్ధరాత్రి!

కారుచీకట్లు కమ్ముకున్న భయంకరారణ్యంలో — పులులు స్వేచ్ఛగా తిరిగే ఆ కారడవిలో — ఒంటరిగా డొంకబాటలో నడుస్తున్న రామ్మూర్తి!

అతడు ఒంటరితనాన్ని, భయాన్ని విస్మరించేలా గుండెల్లో ఆ అడవికి రాణి శశిరేఖ!

పరిసరాలు గగుర్పొడిచేలా ఉన్నా, ఈ ఫారెస్టుకు ఆఫీసరయిన తనకు భయమేమిటి అనుకున్నాడు. తను ఎన్నిసార్లు వెళ్లలేదు ఈ దారిన?

అందునా తను మిలిటరీ మనిషి!

శశిరేఖ ఇప్పుడేం చేస్తుంటుంది?. . .

ఒంటరిగా రగ్గు కప్పుకుని — ఒంటరితనాన్ని గుండెల్లోనే దాచుకుని కలతనిద్రలో ఉండి ఉంటుంది.

వాకిట్లో గేటువద్ద ట్రిగర్‌మీద వేలు పెట్టుకొని — నిద్రను జయించిన గోపన్న — సాధువులాంటి గోపన్న!

ఫారెస్టు బంగళాకు కావలామనుష్యుల్లా, పక్కనే రెండు ఔట్‌హౌస్‌లు — గార్డ్స్‌కి!

రామ్మూర్తి నడుస్తున్నాడు ధాటిగా.

లెఫ్ట్ . . రైట్ . . లెఫ్ట్ .

మిలిటరీ నడక — బిగువైన!

తను వెళతాడు, గోపన్న శాల్యూట్ అందుకొని!

తలుపు తట్టుతాడు చిన్నగా, మృదువుగా.

"శశీ!" ఎంతో ముద్దుగా పిలుస్తాడు.

కాదు —

తనకు ఆ మాట ముద్దుగా ఉంటేనేం, ఆ మొద్దు రాజశేఖరం అన్నట్లుగానే, గొంతు గీరగాపెట్టి, "రేఖా!" అంటాడు.

"ఎవరది?" శశిరేఖ ఉలికిపాటు కంఠం. "ఎవరు వచ్చింది? . . . అప్పుడే వచ్చారా?"

"నేను. . నేను!" తన గొంతులో తడబాటు — తెచ్చిపెట్టుకున్న, ఆమెను మోసంచేసే గీర!

తలుపు తీస్తున్న చప్పుడు.

తలుపు తీస్తుంది శశిరేఖ — కళ్ళు నలుపుకుంటూ, మగతగా. అజంతా శిల్పానికి అదో అందం.

దగ్గరలో పులి గాండ్రింపు . . .

అంతే -- చటుక్కున తన భుజాలమీద వాలిపోయి తను ఆ క్షణాన్ని జారవిడుచుకోడు.

హృదయానికి అదిమి పెట్టుకొని, "రేఖా...ఓ రేఖా" అంటూ ముఖమెత్తి. . .

కాళ్ళు వాటంతటవే ఆగిపోయాయి.

ఎదురుగా రెండు జ్యోతులు. . .

రామ్మూర్తి ఉలికిపడ్డాడు.

చటుక్కున చేయి జేబులోకి వెళ్లి పిస్టల్‌ని పట్టుకుంది — ఎంత వద్దన్నా వినకుండా రాజశేఖరం ఇచ్చిన పిస్టల్‌ని.

రోడ్డు కడ్డంగా పడుకొని 'గుర్రు' మంటున్న పెద్దపులిని అకస్మాత్తుగా చూసేటప్పటికి రామ్మూర్తికి ఒళ్ళు గగుర్పొడిచింది.

చటుక్కున పిస్టల్‌ను బయటకు తీయబోయి, తన తెలివితక్కువతనానికి చింతిస్తూ మౌనాన్ని శరణు జొచ్చాడు.

అది పసిగట్టిందో — తనూ, తన పిస్టలూ ఏంచేయగలరు?

అందుకనే నిశ్శబ్దంగా — శవంలా బిగుసుకుపోయి — నిలబడిపోయాడు రామ్మూర్తి.

అది కదిలి వెళ్లేటంతవరకూ — తన ప్రాణాల మీద తనకు తీపి ఉంటే — తను కదలటానికి వీల్లేదు!

ఎత్తీఎత్తనట్లుగా చేయి కదిలించి టైం చూచుకున్నాడు. సరిగ్గా పదకొండున్నర!

రామ్మూర్తికి ముఖమంతా చెమటలు పట్టసాగింది.

అప్పుడే —

కోరిక

ముఖమంతా చెమటలుపట్టి ఆసుపత్రిలో ఎమర్జన్సీ రూంలో డాక్టర్ల నడుమ పడుకొనిఉన్న రాజశేఖరం గుర్తుకువచ్చాడు. అతడి ముఖంలోని తన భార్య శశిరేఖను చూడాలనే ఆదుర్దా గుర్తుకువచ్చింది!

సాయంత్రం సిటీలో ఇద్దరూ బార్‌కు వెళ్లారు.

గొంతువరకూ పట్టించారు నాలుగు బుడ్లూ, రెండు లివర్ ప్లేటూ — చిప్స్, బాయిల్డ్ ఎగ్స్‌కాక!

రాజశేఖరం డోస్ ఎక్కువయినా కంట్రోల్ ఉండలేదు. కాని, దురదృష్టం తన్నింది. వెనకనుంచి వస్తున్న లారీ ముందుకు వెళుతున్న రాజశేఖరాన్ని గుద్దింది!

పర్యవసానం — హాస్పిటల్ —ఎమర్జన్సీ వార్డ్— తలకు, చేతులకు, కాళ్లకు కట్లు...

ఓ చేయి ఆపరేట్ చేయవలసివచ్చింది.

ఆపరేషన్ థియేటర్‌లోకి తీసుకువెళుతుండగా, తెలిసీ తెలియని మైకంలో, "రేఖా ... రేఖా!" అంటూ పీరగొంతులో గొణిగాడు రామ్మూర్తి ముఖంలోకి చూస్తూ.

అతడి కోరికకు పర్యవసానమే — తన ఈ అర్ధరాత్రి ప్రయాణం!

"పిస్టల్ తీసుకువెళ్లు... రాత్రి జాగ్రత్త... వచ్చేటప్పుడు జీపు తీసుకురా!" గొణిగాడు.

"పిస్టల్ అక్కర్లేదులే... భయం లేదు!"

"ఊఁ ... తీసుకువెళ్లు. విను!" బాధను ఓర్చుకుంటూ ఒత్తిపలికాడు.

అతడిని ఇంకా విసిగించడం ఇష్టంలేక దాన్ని తీసుకొని టేబులో వేసుకొని బయలుదేరాడు!

ఇంకా నయం ... మంచిపని చేశాడు! — పులి తిరగబడ్డా గుడ్డిలో మెల్ల — తను ఆత్మరక్షణకు ప్రయత్నించవచ్చు. పూర్తిగా భగవంతుడిమీద భారం వేయకుండా!

రైలు ఎక్కినప్పటినుండి ఆలోచనల పంథాయే మారింది!

కాంపుకు వచ్చి, శశిరేఖను చూచినప్పటినుండి మనస్సులో పేరుకుంటున్న భావాలు ఒక్కసారిగా విజృంభించి పోగినయ్.

ఇంతకుమించిన అవకాశం తనకు మరల దొరుకుతుందా?

ఇంకో నాలుగు రోజుల్లో తను వచ్చిన పని అయిపోయింది. మరో ఫారెస్ట్... మరోరకం మనుష్యులు ... మరో జీవితం ... శశిరేఖ ఎన్నాళ్లకు ఎక్కడ కలుస్తుందో? — అంతదాకా

ఎందుకు, అసలు కలుస్తుందో లేదో?

అయినా —

కాంపుకి వచ్చినప్పుడల్లా రాజశేఖరం భార్యను ఈ అడవుల్లోకి వెంటవేసుకు రావాలనేమి ఉన్నది?

ఊహూఁ . . .

తను ఇంత చక్కని అవకాశాన్ని వదులుకోలేడు! . .

మరుక్షణంలోనే తన ఆలోచనలకి — రాజశేఖరం ఆ పరిస్థితులలో ఉండగా — శశిరేఖమీద ఆలోచనలకు సిగ్గుపడ్డాడు!

అలాంటి సమయంలోనేనా తను ఊహించుకోవలసింది అలా?

ఏమో. . .

ఎటూ తేల్చుకోలేని అయోమయ పరిస్థితి. . .

అవకాశాన్ని వదులుకోలేడు; కోరికల్ని త్రెంచుకోలేడు; మనస్సుని, మానవత్వాన్ని చంపుకోలేడు!

అతడు మానవుడు — సామాన్య మానవుడు!

గొణుక్కున్నాడు.

ఇంకా మైలున్నర వెళ్లాలి. చేతిగడియారం చూస్తే, పెద్దముల్లు చిన్నముల్లును దాటుకొని ఒకటి మీద ఉన్నది.

అడుగులు వడివడిగా వేయసాగాడు.

లెఫ్ట్ . . . రైట్ . . . లెఫ్ట్ . .

మిలిటరీ నడక — తెలియని తృష్ణతో!

"శశిరేఖ!"

తిరగబడితే? . . .

పెద్దగా కేకలు వేస్తే? . . .

రేపు ఉదయం తను. . . తన ముఖం? . . .

లేదు. . .

చేయి — రాజశేఖరం వద్దంటున్నా వినకుండా ఇచ్చిన — పిస్టలును తడిమింది. ఏదోవిధంగా చెల్లిన రుద్దేందుకు సాధువులాంటి గోపన్న కళ్లముందు కదిలాడు!

ఎండ ప్రొద్దున... ఫోటో—ఎ. వి. వి. నరసింగరావు (నెల్లూరు)

అతడి కళ్లముందు శశిరేఖ మెరుపులా తళతళా మెరిసింది!

'శశీ!' అనుకున్నాడు.

ఆమె కళ్లు దేదీప్యమానంగా అందంతో మత్తెక్కి వెలుగుతుండగా, వాటిని వదులుకొని, వాటికి దూరమయి . . .

ఊహూఁ. . . .

రెండు పిట్టలు నెత్తిమీదగా ఎగురుకుంటూ — రామ్మూర్తి ఉలిక్కిపడేలా — పరుగెత్తాయి.

రామ్మూర్తి ఎదురుగా చూచాడు.

ఆ రెండు జ్యోతులూ కనబడలేదు.

ఉలిక్కిపడ్డాడు. నలువైపులా తడబడుతూ చూచాడు.

స్తిమితపడ్డాడు. ముందుకు అడుగులు వేయసాగాడు.

అర్ధరాత్రి. . .

బాట సరిగ్గా కనబడటం లేదు.

'అసలు ఉదయానే జీపు తీసుకువెళ్లవలసింది!'

రామ్మూర్తి ఒక్కసారి నవ్వుకున్నాడు.

ఆమాత్రం తెలివిలేదా తనకు?

అసలు అంతవరకు రానిస్తాడా?

వచ్చిందో — దాని ఖర్మ!

నోరుమూసుకు ఒప్పుకున్నదా, సరేసరి! అంతా సరి!

కాదో — తన బలమైన చేతుల్లోనించి తప్పుకొని... నోరు తెరిచి పెద్దగా అరవటమే? . . .

రామ్మూర్తి మొట్టమొదటిసారిగా జీవితంలో రాక్షసుడయ్యాడు. అర్ధరాత్రి ఆ నట్టడవిలో మానవత్వాన్ని కోల్పోయాడు.

అతడు మానవుడు.

మానవత్వాన్ని కోల్పోతున్న మానవుడు.

రాక్షసత్వపు రంగును పులుముకుంటున్న సామాన్య మానవుడు.

దూరాన ఎక్కడో ఏదో మోత. . .

చెట్లమధ్యగా పొరిస్తే బంగళా వరండాలో కట్టిఉన్న పెట్రొమాక్స్ లైట్ వెలుగు — శశిరేఖ ముఖంలో తన హృదయంలో చోటు చేసుకున్న జ్యోతిలా — మెరుస్తూంది.

ఆ వెలుగుకు తను దగ్గరవాలి. ఆ వెలుగు తనలో లీనమవ్వాలి.

అతడు త్వరత్వరగా నడుస్తున్నాడు.

లెఫ్ట్ . . . రైట్ . . . లెఫ్ట్ . . .

మిలిటరీ నడక. . . సర్వం మరిచి కర్తవ్యధ్యేయం మీదే కేంద్రీకరించి నడిచే నడక!

తనదంటూ అనేది . . .

లేకపోతే, తనని — అంతంలో తనకు సొంతమైన తనని — శశిరేఖ నిరాకరిస్తుందా?

ఊహూఁ . . .

అంత తెలివితక్కువదిగాదు శశిరేఖ.

ఆమెకు సరిపడిన జోడి తనే.

అంతదాకా ఎందుకు? . . .

తన విషయంలో ఆమె ప్రవర్తన . . .

ఇదివరకు రెండుమూడు సార్లు పార్టీల్లో కలిసినప్పుడు. . . ఊహూఁ. . .

ఆమె ఏ పదార్థం చేసినా తను రుచిచూడాలనేదే.

తను బాగున్నదని అనాలనేదే.

అప్పుడే ఆమెకు తృప్తి!

తను అలా అంటున్నప్పుడు — ఆమె వంటకాల్ని తను మెచ్చుకుంటున్నప్పుడు — ఆమె మోము చూస్తే... అందమైన బుగ్గలకు మరింత అందాన్ని పులుముతూ సొట్టలు. . . కాంతివంతమైన కళ్లతో ఓరగా తన కళ్లల్లోకి నవ్వుతున్నట్లుండా చూస్తూ . . . ఏవేవో భావాల వెల్లడి. . . అర్థము. . . అందీఅందని సైగలు. . .

"శశిరేఖా! . . . శశీ! . . . రేఖా!"

ఆవేశంతో అతడు పరుగెడుతున్నట్లుగా అడుగులు వేస్తున్నాడు.

లెఫ్ట్ . . . రైట్ . . . లెఫ్ట్ . . .

మిలిటరీ నడక — విజయకేతనం ఎగరవేయబోయేముందు నడక!

జేబులో . . . వద్దన్నా వినకుండా ఇచ్చిన రాజశేఖరం పిస్టల్!

దూరంగా ఉన్న బంగళా దగ్గరయింది. వరండాలో వేలాడుతున్న పెట్రొమాక్స్ లైటు కాంతి మరీ సూటిగా చురుక్కుమంటున్నట్లుగా — శశిరేఖ చూపుల్లా — రామ్మూర్తి కళ్లల్లో పడుతూంది.

రామ్మూర్తి శరీరం వేడెక్కుతూంది. రక్తం బుసలు కొడుతూ ముఖంలోకి విరజిమ్ముతూంది. నరాలు ఉబికి, బిగుసుకుపోయి, విరిగిపోయి నెత్తురు చిమ్ముతుందేమో నన్నట్లుగా పెళ్లుకొచ్చాయి. అతడిలో ఆవేశం ఆవిర్లయి లేచిపోతుండగా మనిషి కుతకుతా ఉడికిపోతున్నాడు.

"ఓ రేఖా! ... శశిరేఖా. ..." గొణుక్కుంటున్నాడు అతడికి తెలియకుండానే!

గేటు దాటబోతూ అక్కడ సాధువులాంటి గోపన్న లేకపోవటం గమనించినా, సర్వం మరిచిన రామ్మూర్తి అతడిని గురించి ఆలోచించకుండానే ముందుకు నడుస్తున్నాడు — అతడి ఇనుపకాళ్లలో!

ఎరంగా [illegible] — ఆవేశంతో [illegible] ఒంటికి—[illegible]లోని [illegible] వున్నట్లనిపించింది, [illegible]!

రామ్మూర్తి [illegible] కంఠానికి [illegible] ముందుకు [illegible]

[illegible] — [illegible] ఇచ్చిన రాజశేఖరం [illegible] — [illegible]

"[illegible]... [illegible]!" శశిరేఖ [illegible]

రామ్మూర్తి [illegible] ఆవేశంతో [illegible] లతో [illegible]

[illegible] తలుపు.

[illegible] — శశిరేఖ గోడకు ఆతుక్కుపోయి, [illegible] జారిపోయి, [illegible] తెగిపోగా నోటికి ఓ చెయ్యి [illegible]కొని, మరో చేత్తో [illegible] — పెద్దగా ఏడుస్తోంది!

ఎదురుగా ఓ మనిషి — [illegible] — [illegible] మీదమీదికి వెళుతున్నాడు, [illegible] చేతుల్లో ముందుకు [illegible]!

తలుపు తెరుచుకున్న [illegible]

[illegible]

[illegible] రామ్మూర్తి [illegible]

[illegible]

శశిరేఖ [illegible] అక్కడే [illegible] పడిపోయింది.

[illegible]

రామ్మూర్తి [illegible], చెమటలు పట్టిన చేతులలో [illegible] పిస్టల్‌తో!

ఎదురుగా నెత్తుటి మడుగులో గిలగిలా కొట్టుకుంటున్న గోపన్న!

రామ్మూర్తికి శరీరమంతా చెమటలు పడుతూంది

మనస్సుని ఏదో తెలియని మగత పొర కప్పివేసింది. మనిషి అర్థంగాని ఆలోచనలతోనూ, ఆవేశంతోనూ [illegible]పోతున్నాడు.

శశిరేఖ గోడకు అంటుకుపోయి ఇంకా ఏడుస్తూనే ఉన్నది!

రామ్మూర్తి అక్కడ నిల్చోలేకపోయాడు.

[illegible] కళ్లను [illegible]

[illegible] —

[illegible] ఎమర్జన్సీ [illegible] ఒంటిమీదా [illegible] రాజశేఖరం [illegible] కదిలాడు.

అతడి [illegible] గుర్తుకు వచ్చాయి.

అతడి కళ్లల్లోని [illegible] కోరిక— దీనంగా [illegible] అతడి [illegible] కోరిక — అతడిని

బౌద్ధ క్షేత్రం

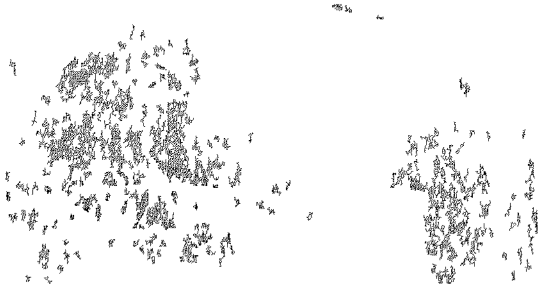

లింగాలకొండ [illegible] స్తూపం

[illegible] 100 [illegible] 50 [illegible]

[illegible]

[illegible] ఆక్రమించుకున్నది [illegible]

గుహాలయంపైన తధాగతుడు

రచన: [illegible]

వి. ఎస్. నరసింహారావు

[illegible] గుహాలయాలు [illegible]

[illegible] బౌద్ధాలయం [illegible] చాళుక్యరాజుల కాలంలో [illegible] అక్కడి శిధిల [illegible] సాక్ష్యం.

ఇక్కడి గుహాలయాలలో [illegible] ఉన్నాయి. ఒక స్తంభంలో [illegible] [illegible] వంటి ఎంగారం, [illegible], [illegible], [illegible] మొదలైనవాటితో [illegible] 'ధర్మచక్రం' అనే [illegible] ఉన్నది.

బొజ్జన్నకొండకు దగ్గరలో లింగాలకొండ ఉన్నది. దీని ఎదుటి శిఖరమే ఒక [illegible] మలచబడ్డది [illegible] ఒక గుహాలయం [illegible] ఇక్కడ సముద్రగుప్తుని బంగారు నాణాలు, [illegible] 'విజయసిద్ధి' [illegible] లభించాయి. [illegible], [illegible] శాసనముద్రలు, [illegible], [illegible], మృణ్మయపాత్రలు, [illegible], కుండలు [illegible] అనేకం ఇక్కడ లభించాయి. చాలా [illegible] కొత్త [illegible] చారిత్రకులు [illegible] చేశారు.

బౌద్ధం తరువాత, బొజ్జన్నకొండ [illegible] చేతుల్లో [illegible], నాశనమైంది గుహాలయం [illegible] గోడపైగల శక్తి, గణపతి విగ్రహాలు [illegible] తెలియజేస్తాయి. బౌద్ధుల [illegible] శివలింగాలుగా మార్చడం జరిగింది. [illegible] బౌద్ధారామాన్ని శంకరమఠంగా మార్చివేశారు [illegible] నాటి శంకరగ్రామం అనే [illegible]

వివశుణ్ణి చేసింది.

ఒక్క క్షణం కళ్ళు మూసుకొని బలంగా నిట్టూర్పు విడిచాడు.

తడబడుతూ శశిరేఖముందుకు అడుగులు వేశాడు.

అతడిలో — ఆ ఫారెస్టు బంగళాలో కాలు పెట్టేటంతవరకు—పొగలు గ్రక్కిన ఆవేశమంతా చప్పగా చల్లారిపోయింది.

అతడు మామూలు మనిషి అయ్యాడు.

కొద్దిగా వంగి, "లే, శశిరేఖా! . . . వెళదాం!" అన్నాడు.

ఆమె సిగ్గుతో కుమిలిపోతున్నది.

"ఎక్కడికి?" ఆమె గొంతు వణికింది. "వారేరి?"

రామ్మూర్తి తడబడ్డాడు. "మనం వెడదాం!"

"ఏమయింది?" ఆమె చటుక్కున ముఖం ఎత్తింది. "ఎందుకు రాలేదు వారు?" ఆదుర్దాగా అడిగింది.

"రాలేదు, శశిరేఖా! చిన్న యాక్సిడెంట్ అయింది. నీవు బయలుదేరు, వెళదాం!" చాలా సౌమ్యంగా అన్నాడు.

అంటూనే చటుక్కున వెనక్కి తిరిగాడు.

వడివడిగా గారేజివైపు అడుగులు వేశాడు.

రెండు నిమిషాల్లో జీపు వరండాముందు ఆగింది.

గేరు మారుస్తూ తలెత్తి చూస్తే అక్కడ శశిరేఖ శిలావిగ్రహంలా నిలబడి ఉన్నది.

"రా, శశిరేఖా!"

మనుష్యుల కదలిక — మాటల వినికిడి!

"శశిరేఖా! . . . త్వరగా రావాలి!" నిబ్బరంగా అన్నాడు.

ఆమె వచ్చి కూర్చోవటం ఆలస్యం జీపు శశిరేఖ ముందుకు తూలిపడేలా ఒకగెంతు గెంతి, చీకటిని చీల్చుకుంటూ!

"వారి కెలా ఉంది?" ఎక్కడో నూతినుండి వెలువడుతున్నట్లున్న దా మాట.

"భయపడవలసినదేమీలేదు! . . . చిన్న చిన్న గాయాలు తగిలాయి!" ఏదో ఆలోచిస్తూ పరాకుగా అన్నాడు.

మనస్సు మనస్సులో లేదు.

గుండెల్లోనుండి కారుతున్న రక్తాన్ని చేతులతో అదిమి పట్టుకుంటూ తూలిపడిపోతున్న గోపన్న కళ్లముందు కదులుతున్నాడు. అతడు రామ్మూర్తి నరనరాన్ని పట్టుకు పీడిస్తున్నాడు!

ఏలాంటి సంఘటన? — తనెందుకు బయలు దేరాడు? తనను దారిపొడుగునా ఏలాంటి ఆలోచనలు ఆవరించాయి? తను ఏలాంటి పరిస్థితులలో ఆ ఫారెస్టు బంగళాలో కాలుపెట్టాడు? తను చూసిన దృశ్య మేమిటి? తను కన్న కలలన్నీ ఏమైనాయి?

కళ్లను మసకతెరలు కమ్మివేయసాగాయి!

ఏలాంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది?

ఊహూఁ . . .

తనే గనక — తను అనుకున్నట్లుగా — గోపన్న చేయబోతున్న పని చేసినట్లయితే ?. . .

తనకు శిక్ష ఏమిటి?

అలాంటి పని చేసిన గోపన్నకు తను విధించిన శిక్ష ఏమిటి?

రామ్మూర్తి తల వ్రక్కలయి నెత్తురు విరజిమ్మ సాగింది.

అతడు స్టీరింగును — చమటపడుతున్న శరీరాన్ని ఆలోచనలకు వదిలివేసి — గట్టిగా పట్టుకున్నాడు.

తనలో ఏలాంటి — కలుషితమైనవి, నీచమైనవి — ఆలోచనలు రేకెత్తాయి . . .

అతడి తల సిగ్గుతో కుంగిపోసాగింది.

ఓరగా ఒక్క క్షణం శశిరేఖ ముఖంలోకి చూచాడు. ఏదో ఆఘాతం తగిలినట్లనిపించగా దృష్టి మరల్చుకున్నాడు.

ఆమె ముఖం తెల్లగా పాలిపోయిఉన్నది. ఆమె కళ్ళు భయంతోనూ, దిగులుతోనూ లోపలకుపోయి, ఆమెలోని కాంతిని హరింపజేస్తున్నాయి. ఆమె జీవచ్ఛవంలా కూర్చొనిఉంది.

అతడి హృదయం వేదనతో తుత్తునియలవసాగింది.

"శశిరేఖా! నేను పాపిని!" గొణుక్కున్నాడు.

శశిరేఖ మెల్లిగా కదిలింది. ఆమె పెదిమలు జీవంలేని వాటిలా కదిలాయి.

"సమయానికి మీరు రాకపోతే ..." ఆ కదలికలోని భావన.

రామ్మూర్తి ముఖాన చాచి కొట్టినట్లనిపించింది ఆ మాటలకు!

"నిజంగా ఈ రోజు దేవుడు నాయందు ఉండబట్టే మిమ్మల్ని పంపించాడు . . ." ఆమె మళ్లీ గొణిగింది.

రామ్మూర్తి ముఖాన్ని నిప్పుతో కాల్చినట్లుగా బాధపడ్డాడు. గొంతుక నులిమివేస్తున్నట్లుగా గిలగిల లాడిపోసాగాడు.

"లేదు, శశిరేఖా, లేదు!"

"మంచివాళ్లు ఎప్పుడూ అలాగే అంటారు. . . వారితో చెబుతాను, ఈ క్షణాన నేను ఇలా బ్రతికి ఉండగలిగానంటే కారణం మీరని!" ఆమె కళ్లు రామ్మూర్తిమీద కృతజ్ఞతతో నిండిఉన్నాయి.

ఆమె కళ్లు నీలాలను కురిపిస్తున్నాయి.

"వద్దు, శశిరేఖా! . . . వద్దు! నేను పాపిని!" పెద్దగానే అన్నాడు నోరు పెగుల్చుకొని.

ఆమె కర్థంకాలేదు అతడి మాటలు!

"మీ రేమయినా అనండి . . . ఈనాడు మీరు నాకు చేసిన సహాయం. . . కాదు కాదు. . . నాకు పునర్జన్మ నిచ్చారు!"

"శశిరేఖా? . . . నే నిది భరించలేను. . . నేను నీ మాటలను భరించలేను, శశిరేఖా!" అతడు ఆవేశంతో ఊగిపోసాగాడు.

అతడి తల వాలిపోసాగింది.

శరీరమంతా తడిసి ముద్దయింది.

అతడి కళ్లు బాధతోనూ, వేదనతోనూ పొరలు కమ్మివేశాయి.

"భరించలేను, శశిరేఖా!" పెద్దగా పిచ్చిగా అరిచాడు.

మనిషి బిగుసుకుపోయాడు. తీక్ష్ణంగా రోడ్డుమీద పడుతున్న హెడ్‌లైట్ల కాంతిని కళ్లార్పకుండా చూడసాగాడు. తెల్లటి గుడ్లను ఎర్రటి చారలు వలలా బిగించివేశాయి. ఇనుములా మారిన అతడి కాలు యాక్సిలరేటర్‌ను ముక్కలయ్యేలా తొక్కుతూంది.

అతడిలో అగ్నిపర్వతాలు బ్రద్దలవుతున్నాయి.

అతడు పిచ్చివాడయ్యాడు.

"నా కదే శిక్ష!" అతడి పెదిమలు పగిలి మాటలు బయటపడ్డాయి.

అతడి ప్రవర్తన శశిరేఖకు భయాన్ని కలిగించింది.

"మీరు. . . ఏమిటిది?" ఆమె గొంతు బొంగురు పోయింది.

ఒక్కసారి ఆమె ముఖంలోకి — ఏ వికారమూ లేకుండా — చూచి తిరిగి రోడ్డుమీదకు చూపు మరల్చాడు.

ఆమె కనురెప్ప వాల్చి జీపు పోతున్న స్పీడును చూచింది. ఎనభై దాటుతూంది!

"ఏమండీ!" వణుకుతూ పిలిచింది. "ఏమైంది?... ఎందు కలా తొందరపడుతున్నారు?"

ఆ క్షణాలు ఆమెకు జీవితంలో చివరి క్షణా లనిపించగా గుండె దడదడలాడసాగింది.

ఆమె కనురెప్పలను బలంగా మూసుకొని భయంతో బిగుసుకుపోయి కూర్చున్నది.

"భగవాన్! ఏమిటీ రోజు?"

తరవాత పది నిమిషాలకు ఆసుపత్రిముందు జీపు ఆగిన మరుక్షణంలోనే దూకుతున్నట్లుగా దిగాడు రామ్మూర్తి.

వెలుగునీడలు
ఫోటో—మోదిని అప్పారావు (రాజమండ్రి—2)

దిగుతూనే, "శశిరేఖా! . . . క్రింద ఎమర్జన్సీ వార్డులోకి వెళ్లు రాజశేఖరం అక్కడే ఉన్నాడు. భయపడవలసిన దేమీలేదు!" అన్నాడు.

అతడు వెనుదిరిగి అడుగులు వెయ్యసాగాడు.

"మీ రెక్కడికి వెళుతున్నారు?" శశిరేఖ ఆదుర్దాగా అడిగింది.

అతడు మాట్లాడలేదు.

అడుగుల వేగం పెరిగింది.

బిగుసుకుపోయి నడవసాగాడు.

"రామ్మూర్తిగారూ!" బిగ్గరగా భయంతో పిలిచింది.

అతడు వినిపించుకోలేదు. . .

లెఫ్ట్ . . . రైట్ . . . లెఫ్ట్ . . .

మిలిటరీ నడక — మిలిటరీ జీవితానికి నిర్వచనపు నడక!

అతడు పోలీస్ స్టేషన్‌వైపుకు నడుస్తున్నాడు, గోపన్నను కాల్చి చంపినందుకు! ★